

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

prednesené 5. decembra 2006¹

1. Aký význam má v kontexte legalizácie príjmov pochádzajúcich z obchodovania s omamnými látkami jednotný úmysel pri zisťovaní, či činy, za ktoré je obvinená osoba trestne stíhaná v dvoch rôznych členských štátoch, predstavujú „ten istý čin“ v zmysle článku 54 dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (ďalej len „DVSD“)²? Zahrňuje tento pojem aj činy, ktoré neboli známe orgánom činným v trestnom konaní v prvom členskom štáte? Ak je teda v druhom členskom štáte začaté ďalšie trestné stíhanie, ktoré skončí odsúdením, musí príslušný súd rozhodujúci o treste zohľadniť trest uložený v prvom členskom štáte? Toto sú v podstate otázky položené Súdnemu dvoru belgickým Hof van Cassatie (kasačný súd).

Príslušná právna úprava

DVSD

2. Podľa článku 1 protokolu, ktorým sa začleňuje Schengenské *acquis* do rámca Európskej únie³ (ďalej len „protokol“), je trinásť členských štátov oprávnených založiť medzi sebou užšiu spoluprácu v rámci pôsobnosti tzv. „Schengenských *acquis*“.

3. Podľa prílohy k protokolu, ktorá definuje „Schengenské *acquis*“ je jeho súčasťou dohoda podpísaná 14. júna 1985 v Schengene medzi vládami štátov Hospodárskej

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Ú. v. ES L 239, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9.

3 — Pripojený Amsterdamskou zmluvou k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach⁴ (ďalej len „Schengenská dohoda“) a osobitne DVSD.

4. Protokol stanovuje, že od nadobudnutia platnosti Amsterdamskej zmluvy, teda od 1. mája 1999, sa Schengenské *acquis* okamžite uplatňuje v trinástich členských štátoch uvedených v článku 1 tohto protokolu, vrátane Holandska a Belgicka.⁵

5. Články 54 až 58 DVSD spolu tvoria kapitolu 3 s názvom „Zákaz dvojitého trestu“, ktorá je súčasťou hlavy III nazvanej „Polícia a bezpečnosť“.

6. Článok 54 stanovuje, že „osoba právoplatne odsúdená jednou zo zmluvných strán nesmie byť pre ten istý čin stíhaná inou zmluvnou stranou, a to za predpokladu, že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva, alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vynesený, už nemôže byť vykonaný“.

7. Článok 55 ods. 1 stanovuje, že zmluvná strana „pri ratifikácii, prijatí alebo schválení tohto dohovoru môže prehlásiť, že v jednom alebo v niekoľkých nižšie uvedených prípadoch nie je viazaná článkom 54“, ak činy, na ktoré sa vzťahuje rozsudok vyhlásený v cudzom štáte, boli úplne alebo čiastočne spáchané na jeho území, ak predstavujú trestný čin proti bezpečnosti štátu alebo iným rovnako dôležitým záujmom tejto zmluvnej strany a/alebo boli spáchané verejným činiteľom tejto zmluvnej strany pri porušení jeho povinností vyplývajúcich z jeho funkcie.

8. Článok 56 stanovuje, že „ak obnoví jedna zmluvná strana stíhanie proti osobe, ktorá bola druhou zmluvnou stranou pre ten istý čin právoplatne odsúdená, bude každé odňatie slobody za tento čin odpykané na území druhej zmluvnej strany odpočítané od trestu, ktorý má byť prípadne vymieraný. Pokiaľ to vnútroštátne právo dovoľuje, budú zohľadnené tiež iné sankcie ako tresty odňatia slobody, pokiaľ už boli vykonané“.

9. Článok 58 stanovuje, že „vyššie uvedené ustanovenia nie sú v rozpore s používaním ďalších ustanovení [širších ustanovení — *neoficiálny preklad*] vnútroštátneho práva o zákaze dvojitého trestu v súvislosti so súdnymi výnosmi [súdnymi rozhodnutiami — *neoficiálny preklad*] vydanými v zahraničí“.

4 — Ú. v. ES L 239, s. 13; Mim. vyd. 19/002, s. 3.

5 — Článok 2 ods. 1 prvý pododsek. Súdny dvor má právomoc vykladať ustanovenia DVSD v zmysle článku 35 EÚ.

10. Podľa článku 71 ods. 1, ktorý sa nachádza v kapitole 6 DVSD s názvom „Omamné látky“ sa zmluvné strany zavazujú, že „so zreteľom na existujúce dohovory Spojených národov, príjmu všetky nevyhnutné opatrenia týkajúce sa priameho alebo nepriameho predaja návykových [omamných — *neoficiálny preklad*] a psychotropných látok každého druhu“. Článok 71 ods. 2 požaduje, aby „pomocou administratívnych a trestno-právnych prostriedkov“ zmluvné strany zabráňovali a stíhali nedovolený vývoz omamných a psychotropných látok a tiež predaj, obstarávanie a distribúciu týchto látok. Podľa článku 71 ods. 5 sa od zmluvných strán požaduje, aby sa všemožne usilovali o to, „aby sa znížil nedovolený dopyt po návykových [omamných — *neoficiálny preklad*] a psychotropných látkach všetkého druhu... a aby sa tak predišlo negatívnym dôsledkom nedovoleného dopytu a urobili sa nutné protipatrenia“.

Jednotný dohovor OSN o omamných látkach z roku 1961

11. Jednotný dohovor OSN o omamných látkach, uzavretý v New Yorku v roku 1961, v znení Protokolu z roku 1972 (ďalej len „Jednotný dohovor“) je súčasťou *acquis* Európskej únie podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii. Členské štáty sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, alebo majú záväzok stať sa jeho zmluvnou stranou po vstupe do EÚ.

12. Článok 36 ods. 1 písm. a) Jednotného dohovoru s názvom „Trestné ustanovenia“

stanovuje, že s výhradou svojich ústavných predpisov urobí každá strana opatrenia potrebné na to, aby sa rôzne porušenia zákona súvisiace s drogami vrátane ponuky, uvedenia do predaja, distribúcie alebo akýchkoľvek iných činov, ktoré by podľa názoru tejto strany odporovali ustanoveniam Jednotného dohovoru, považovali za trestné činy, ak sú spáchané úmyselne, a aby sa na vážne prípady vymerali primerané tresty, najmä väznenie alebo iné tresty odňatia slobody.

13. Podľa článku 36 ods. 2 písm. a) bodov i) a ii), s výhradou ústavných predpisov každej strany, jej právneho systému a vnútroštátnej právnej úpravy, každé z týchto porušení zákona sa bude považovať za osobitné porušenie zákona, ak sa spácha v rozličných krajinách a finančné operácie spojené s týmito porušeniami zákona budú tiež trestnými činmi v súlade s článkom 36 ods. 1.

Vnútroštátna právna úprava

14. Holandská vláda na pojednávaní uviedla, že v rozhodnom čase neexistovalo v holandskom trestnom zákonníku osobitné ustanovenie zaoberajúce sa legalizáciou príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti. Do roku 2002 však legalizácia príjmov

pochádzajúcich z obchodovania s omamnými látkami spadala do pôsobnosti článku 416 holandského trestného zákonníka, podľa ktorého je trestným činom nakladanie s odcudzeným majetkom alebo s príjmami z neho. Nato, aby mohla byť osoba odsúdená za tento trestný čin, je potrebné, aby si osoba nakladajúca s odcudzeným majetkom alebo s príjmami z neho bola vedomá toho, že bol získaný spáchaním závažného trestného činu. Obchodovanie s nedovolenými omamnými látkami sa za takýto trestný čin považuje.

15. Článok 505 belgického trestného zákonníka zakazuje nadobúdanie, držbu, a predaj majetku, ktorý je v zmysle článku 42 ods. 3 zákonníka definovaný ako majetok získaný spáchaním trestného činu, ako aj obchodovanie a nakladanie s ním. Na základe týchto ustanovení je nakladanie s príjmami z nedovoleného obchodovania s omamnými látkami a ich legalizácia v Belgicku zakázaná.

16. Článok 65 belgického trestného zákonníka stanovuje:

„Pokiaľ rovnaký skutok napĺňa skutkovú podstatu viacerých trestných činov alebo pokiaľ viac trestných činov prejednávanych súčasne pred rovnakým súdom vykazuje ten istý nadväzujúci a pokračujúci trestný úmysel páchatela, uloží sa trest len za najzávažnejší čin z týchto trestných činov.

Pokiaľ súd zistí, že trestné činy, o ktorých sa už právoplatne rozhodlo, a iné skutky, ktoré prejednáva a ktoré — za podmienky, že sú preukázané — tomuto rozhodnutiu predchádzali a spolu s uvedenými trestnými činmi vykazujú ten istý nadväzujúci a pokračujúci trestný úmysel páchatela, prihliada pri určení výšky trestu na už uložené tresty. Pokiaľ sa trest, ktorý už bol uložený, zdá dostatočný na potrestanie všetkých spáchaných trestných činov, rozhodne súd o vine a odkáže v rozsudku na už uložené tresty. Celkový trest uložený podľa tohto článku nesmie prekročiť hornú hranicu trestu uloženého za najzávažnejší trestný čin.“⁶

Vnútroštátne konanie a prejudiciálne otázky

17. Pani Kraaijenbrink, ktorá je holandskou štátnou príslušníčkou, bola v decembri 1998 odsúdená Arrondissementsrechtbank de Middelburg (Okresný súd v Middelburgu), Holandsko, podľa článku 416 holandského trestného zákonníka, na podmienený trest odňatia slobody na šesť mesiacov za niekoľko trestných činov, ktoré spáchala v období od októbra 1994 do mája 1995 v Holandsku a ktoré spočívali v nakladaní s príjmami

6 — Mój vlastný preklad. Pôvodný text znie: „Lorsque un même fait constitue plusieurs infractions ou lorsque différentes infractions soumises simultanément au même juge du fond constituent la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, la peine la plus forte sera seule prononcée. Lorsque le juge de fond constate que des infractions ayant antérieurement fait l'objet d'une décision définitive et d'autres faits dont il est saisi et qui, à les supposer établis, sont antérieurs à ladite décision et constituent avec les premières la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, il tient compte, pour la fixation de la peine, des peines déjà prononcées. Si celles-ci lui paraissent suffire à une juste répression de l'ensemble des infractions, il se prononce sur la culpabilité et renvoie dans sa décision aux peines déjà prononcées. Le total des peines prononcées en application de cet article ne peut excéder le maximum de la peine la plus forte.“

pochádzajúcimi z obchodovania s omamnými látkami.⁷

18. Rozsudkom z apríla 2001 odsúdil Correctionele Rechtbank te Gent (Trestný súd v Gente) pani Kraaijenbrink na trest odňatia slobody na dva roky za rôzne porušenia článku 505 belgického trestného zákonníka, pretože v Belgicku v období od novembra 1994 do februára 1996 vymenila peňažné prostriedky pochádzajúce z obchodovania s omamnými látkami v Holandsku. Tento rozsudok bol potvrdený trestným senátom Hof van Beroep te Gent (Odvolací súd v Gente) v marci 2005.

19. S odvolaním sa na článok 71 DVSD a článok 36 ods. 2 písm. a) bod i) a ii) Jednotného dohovoru obidva sudy v Belgicku rozhodli, že sa odvolateľka nemôže dovoliavať článku 54 DVSD. Zastávali názor, že trestné činy nakladania s príjmami pochádzajúcimi z obchodovania s omamnými látkami spáchané v Holandsku a trestné činy spáchané v Belgicku, ktoré spočívali v legalizácii príjmov z tohto nedovoleného obchodovania s omamnými látkami v Holandsku musia byť považované za odlišné trestné činy. Bolo tak rozhodnuté bez ohľadu na jednotný úmysel, ktorý sa vzťahoval na trestné činy legalizácie príjmov z trestnej činnosti v Holandsku a Belgicku.

7 — Tým istým rozsudkom bola pani Kraaijenbrink odsúdená tiež za úmyselné porušenie holandského zákona o ópiu v období medzi októbrom 1994 a februárom 1997.

20. Pani Kraaijenbrink v ďalšom odvolaní na Hof van Cassatie tvrdila, že trestnému konaniu v Belgicku bráni prekážka podľa zásady *ne bis in idem* stanovená v článku 54 DVSD.

21. Hof van Cassatie rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 54 [DVSD] v spojení s článkom 71 toho istého dohovoru vykladať tak, že trestné činy spočívajúce v Holandsku v nadobudnutí, držbe alebo prevode peňažných súm z tejto krajiny v cudzej mene pochádzajúcich z obchodovania s omamnými látkami (činy, ktoré boli stíhané a potrestané v Holandsku za nakladanie s príjmami z trestnej činnosti podľa článku 416 trestného zákonníka), čo sú iné činy ako trestné činy spočívajúce v uvádzaní do obehu peňažných súm získaných v Holandsku z obchodovania s omamnými látkami prostredníctvom zmenárni nachádzajúcich sa v Belgicku (činy stíhané v Belgicku ako nakladanie s príjmami z trestnej činnosti a iné nakladanie s vecami pochádzajúcimi z trestného činu podľa článku 505 trestného zákonníka) sa musia považovať

za ‚ten istý čin‘ v zmysle už citovaného článku 54, ak súd konštatuje, že ich spája jednotný úmysel, a preto sú z právneho hľadiska jedným a tým istým činom?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

22. Pani Kraaijenbrink, Rakúsko, Česká republika, Grécko, Poľsko, Španielsko a Komisia predložili písomné pripomienky. Na pojednávaní konanom 4. júla 2006 sa ústne vyjadrila pani Kraaijenbrink, Rakúsko, Grécko, Španielsko a Komisia. Holandsko predložilo pripomienky až na pojednávaní. Tak ako vo veci Kretzinger⁸ boli písomné pripomienky predložené pred vyhlásením rozsudku vo veci Van Esbroeck⁹. Pojednávanie sa však uskutočnilo po vyhlásení rozsudku v prejednávanej veci.

Má sa slovné spojenie ‚nesmie byť pre ten istý čin stíhaná‘ uvedené v článku 54 DVSD vykladať tak, že pokiaľ výraz ‚ten istý čin‘ zahŕňa tiež rôzne činy, ktoré spája jednotný úmysel a ktoré preto predstavujú jeden a ten istý čin, vyplýva z neho, že žiadna osoba obvinená z legalizácie príjmov v Belgicku nemôže byť od chvíle, keď bola v Holandsku odsúdená za iné činy spáchané s tým istým úmyslom, bez ohľadu na všetky ostatné činy spáchané v tom istom období, ktoré sa však v Belgicku stali známymi alebo boli stíhané až po dátume vyhlásenia právoplatného rozsudku cudzieho štátu, ďalej stíhaná, alebo ho treba vykladať tak, že v takom prípade súd rozhodujúci o vine a treste môže akcesoricky odsúdiť za tieto ďalšie činy, pričom zohľadní už uložené tresty, s výnimkou prípadov, keď sa domnieva, že tieto ďalšie tresty sú spravodlivou sankciou za všetky trestné činy, avšak pod podmienkou, že všetky uložené tresty spolu neprekročia najvyššiu výmeru najprísnejšieho trestu?“

Posúdenie

Úvod

23. Po prvé, zo spisu vyplýva, že obžalovaná bola odsúdená za nakladanie a legalizáciu príjmov pochádzajúcich z nedovoleného obchodovania s omamnými látkami v Belgicku, ako aj v Holandsku. Ako uviedli niekoľkí účastníci konania, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však nie je zrejmé, či peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom nakladania s príjmami a ktoré boli legalizované v obidvoch krajinách, pochádzali z rovnakých nedovolených

8 — Vec C-288/05, prejednávaná pred Súdny dvorom, v ktorej som tiež dnes predniesla svoje návrhy.

9 — Rozsudok z 9. marca 2006, C-436/04, Zb. s. I-2333.

obchodovaní s omamnými látkami, alebo boli súčasťou rovnakých príjmov z trestnej činnosti.

článku 71 DVSD a Jednotného dohovoru, na ktorý sa v ňom nepriamo odkazuje, ktoré sa týkajú povinností členských štátov v oblasti boja proti nedovolenému obchodovaniu s omamnými a psychotropnými látkami.

24. Po druhé, vnútroštátny súd uvádza, že keďže „výmenu peňazí pochádzajúcich z obchodovania s omamnými látkami v zmenárňach [v Belgicku] a získavanie peňažných prostriedkov z obchodovania s omamnými látkami [v Holandsku]... spája jednotný úmysel obchodovať s nedovoleným tovarom“, predstavoval by takýto čin v zmysle článku 65 belgického trestného zákonníka jeden a ten istý čin. Inými slovami, pokiaľ by sa konanie, na ktorom je založené odsúdenie v Holandsku a Belgicku, posudzovalo výlučne z hľadiska belgického práva, bolo by označené za jeden a ten istý čin na základe jednotného úmyslu, ktorý tvorí jeho základ.

26. Návrh na začatie prejudiciálneho konania hovorí skôr o „trestných činoch“ než o skutkoch. V rozsudku Van Esbroeck Súdny dvor uviedol, že chránený právny záujem alebo právna kvalifikácia daných skutkov nie sú na účely článku 54 DVSD relevantné. Prvú otázku je preto vhodné preformulovať tak, aby sa pýtala na to, aký význam má jednotný trestný úmysel pre určenie, či trestný čin, za ktorý je obvinený stíhaný v dvoch rôznych členských štátoch, predstavujú „ten istý čin“ na účely článku 54 DVSD.

Posúdenie

O prvej otázke

— „Ten istý čin“

25. Podstatou prvej otázky vnútroštátneho súdu je, či dva rozdielne trestné činy spáchané v dvoch rôznych členských štátoch, ktoré však spája jednotný trestný úmysel, spadajú pod pojem „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD. Ďalej chce vedieť, či sa odpovede na túto otázku dotknú

27. Ako som uviedla v mojich návrhoch vo veci Kretzinger¹⁰, skutočnosti, ktoré sú predmetom prvej otázky, už boli objasnené

10 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 8, body 35 až 37.

v rozsudku Van Esbroec¹¹ a potvrdené následnou judikatúrou.¹² Z judikatúry vyplýva, že pri určení, či sa uplatní článok 54 DVSD, má význam len kritérium zhodnosti skutkovej podstaty činu, ktorým sa rozumie „existencia súboru konkrétnych okolností, ktoré sú navzájom nerozlučiteľne spojené“.¹³ Pre toto posúdenie je podľa Súdneho dvora nevyhnutné „určiť, či predmetná skutková podstata činov predstavuje súbor skutočností, ktoré sú nerozlučiteľne spojené v čase, priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu“.¹⁴

28. Z toho dôvodu súhlasím s väčšinou účastníkov konania, ktorí predložili pripomienky, že jednotný trestný úmysel, ktorý je základom skutkovej podstaty činu, nestačí sám osebe nato, aby boli tieto činy posúdené ako „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD. Ako som uviedla v mojich návrhoch vo veci Kretzinger¹⁵, jednotný úmysel môže byť skutočne hľadiskom, ktoré je potrebné zohľadniť. Skutki však musia byť tiež spojené v čase a priestore.

29. Ako Súdny dvor tiež uviedol vo veci Van Esbroeck¹⁶, vnútroštátne súdy musia na základe skutkovej podstaty činu

rozhodnúť o tom, či sú tieto činy navzájom nerozlučiteľne spojené. Na účely konania vo veci samej však môže byť užitočné, ak Súdny dvor v tomto zmysle poskytne určitý návod.

30. Táto úloha nie je vzhľadom na stručnosť návrhu jednoduchá. Vnútroštátny súd tvrdí, že v konaní vo veci samej nebolo definitívne preukázané, či peňažné prostriedky legalizované v Belgicku, v súvislosti s ktorými bola pani Kraaijenbrink odsúdená holandským súdom za trestný čin nakladania s príjmami, pochádzajú z obchodovania s omamnými látkami v Holandsku. Pani Kraaijenbrink však tvrdí, odvolávajúc na zistenie nižšie uvedených belgických súdov, že operácie v Holandsku a Belgicku, prostredníctvom ktorých boli legalizované príjmy pochádzajúce z trestnej činnosti, sa týkali tých istých peňazí pochádzajúcich z toho istého nedovoleného obchodovania.

31. Legalizácia príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti predstavuje vo všeobecnosti reťazec finančných operácií s cieľom skryť nelegálny pôvod peňazí a opätovne ich uviesť do obehu v podobe legálnej meny. Peňažné prostriedky sa obvyčajne legalizujú prostredníctvom niekoľkých operácií, z ktorých niektoré môžu zahrňovať zmenu peňazí uskutočnenú rýchlo po sebe na

11 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 9. Pozri tiež bod 22 vyššie.

12 — Pozri rozsudky Súdneho dvora z 28. septembra 2006, Van Straaten, C-150/05, Zb. s. I-9327, a Gasparini a i., C-467/04, Zb. s. I-9199.

13 — Bod 36.

14 — Bod 38.

15 — Bod 39.

16 — Bod 38.

rôznych miestach. Výsledná suma peňazí je potom obyčajne nižšia ako pôvodná suma a môže byť v inej mene.

čase, a ak by sa nakladanie spáchané v súvislosti s nimi alebo ich legalizácia uskutočnili v dostatočne rozdielnych časoch na to, aby bola narušená časová spojitosť.

32. Súhlasím s Komisiou, že ak by sa operácie v Belgicku, ktorými sa mali príjmy legalizovať, týkali peňažných prostriedkov nerozlučiteľne spojených s peňažnými prostriedkami, s ktorými sa nakladalo v Holandsku, a v súvislosti s ktorými bola pani Kraaijenbrink v Holandsku odsúdená za trestný čin nakladania s príjmami, predstavovali by „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD. Mohlo by to tak byť v prípade, ak by peniaze, ktoré boli legalizované v druhom členskom štáte, boli súčasťou pôvodných príjmov pochádzajúcich z nedovoleného obchodovania s omamnými látkami v prvom členskom štáte, avšak v neskorších fázach reťazca operácií, ktorými boli tieto príjmy legalizované. Okrem jednotného trestného úmyslu, ktorý je spoločný pre tieto konania, by uvedené konania boli spojené i materiálne, v priestore a v čase.

34. Vo veci Van Straaten¹⁷ sa vnútroštátny súd v podstate pýtal, či dva prípady držby heroínu v dvoch členských štátoch predstavujú „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD, pokiaľ sa prvý prípad týkal malého množstva, ktoré bolo súčasťou väčšej zásielky heroínu, z ktorého držby bol páchatel' obvinený v druhom členskom štáte, pričom obvinenými spolupáchatelmi týchto trestných činov v týchto dvoch členských štátoch boli rozdielne osoby.

33. Ak naopak „špinavé“ peniaze, ktoré pani Kraaijenbrink legalizovala v Belgicku, nemajú nič spoločné so „špinavými“ peniazmi, s ktorými sa nakladalo v Holandsku, nie sú tieto skutkové podstaty nerozlučiteľne spojené, aj keď sa obidve týkajú nedovoleného obchodovania s omamnými látkami a majú jednotný trestný úmysel, ktorým je získať peňažný prospech z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti. Bolo by to tak napríklad vtedy, ak by príjmy pochádzali z trestných činov súvisiacich s omamnými látkami, ktoré boli spáchané na rôznych miestach v rôznom

35. Súdny dvor rozhodol, že „pokiaľ ide o trestné činy týkajúce sa omamných látok, nepožaduje sa, aby boli množstvá predmetnej drogy v dvoch štátoch, ktoré sú príslušnými zmluvnými stranami, alebo osoby, ktoré sa údajne zúčastnili na spáchaní činov v dvoch štátoch identické“, na účely uplatnenia článku 54 DVSD.¹⁸ Nie je teda vylúčené, že situácia, v ktorej takáto zhodnosť chýba, predstavuje súbor činov, ktoré sú z hľadiska svojej samotnej podstaty nerozlučne spojené.¹⁹

17 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 12.

18 — Bod 49.

19 — Bod 50.

36. Musím začať poukázaním na to, že doslovné uplatnenie týchto záverov na akýkoľvek trestný čin spáchaný v súvislosti s obchodovaním s omamnými látkami by mohlo mať nechcené dôsledky. Odsúdenie za držbu malého množstva drog alebo nakladanie s ním v jednom členskom štáte by nemalo podľa môjho názoru automaticky brániť ďalším trestným konaniam v súvislosti s držbou podstatne väčšieho množstva rovnakých drog alebo nakladaním s nimi v inom členskom štáte, bez ohľadu na to, či tvoria časť tej istej zásielky.²⁰ Zdá sa byť vhodnejšie vnímať vyššie citované závery z rozsudku Van Straaten, ako jednotlivé uplatnenie všeobecného pravidla, podľa ktorého úplná zhodnosť skutkovej podstaty činov — v tomto prípade množstvo drog a totožnosť spolupáchateľov — nie je podmienkou na uplatnenie článku 54 DVSD. Tieto závery skôr poskytujú vnútroštátnemu súdu priestor na úvahu pri posúdení, čo sa za okolností daného prípadu rozumie pod pojmom „ten istý čin“.

37. Berúc do úvahy tieto výhrady, rozsudok Van Straaten podporuje názor, že rozdiel v množstve, s ktorým sa nakladalo v Holandsku a Belgicku, sám osebe nebráni ako taký v tom, aby sa daný čin považoval za ten istý čin, na účely článku 54 DVSD. Ako som však už uviedla, toto „nerozlučiteľné spojenie“ je skutočnosťou, o ktorej

musí rozhodnúť vnútroštátny súd na základe dôkazov, ktoré má k dispozícii v konaní vo veci samej.

38. Pre úplnosť dodávam, že podľa článku 58 DVSD môžu členské štáty v rámci vnútroštátneho práva uplatňovať priaznivejší výklad zásady *ne bis in idem*. Z toho vyplýva, že by nebolo v rozpore s článkom 54 DVSD, ak by sa vnútroštátne právo vykladalo tak, že daná skutková podstata sa môže považovať za ten istý čin, za ktorý bola pani Kraaijenbrink trestne stíhaná v Holandsku, pretože, aj keď sa nezakladajú na rovnakých skutkových okolnostiach na účely článku 54 DVSD, majú jednotný úmysel.

— Článok 71 DVSD a článok 36 ods. 2 Jednotného dohovoru

39. Pokiaľ ide o článok 71 DVSD a článok 36 ods. 2 Jednotného dohovoru, väčšina účastníkov konania tvrdí, že pre výklad článku 54 DVSD nie je relevantným žiadny z nich. Zastávam ten istý názor.

20 — Mám preto pochybnosti o tom, že by sa nakladanie s 50 gramami heroínu v jednom členskom štáte a piatimi kilogramami tej istej drogy v inom štáte malo považovať za ten istý čin, aj keď sú tieto dve množstvá súčasťou tej istej zásielky.

40. Je pravda, že článok 36 ods. 2 Jednotného dohovoru, na ktorý odkazuje článok 71 DVSD, požaduje, aby sa trestné činy spadajúce do jeho pôsobnosti spáchané v rozličných krajinách považovali za osobitné trestné činy. Aj za predpokladu, že legalizácia príjmov z obchodovania s omamnými látkami je trestným činom spadajúcim do pôsobnosti článku 36 ods. 2,²¹ však Súdny dvor výslovne uviedol v rozsudku Van Esbroek, že „článok 71 [DVSD] neobsahuje žiadny prvok, ktorý by obmedzoval oblasť uplatňovania uvedeného článku 54“.²² Podľa názoru Súdneho dvora „odkaz na existujúce dohovory Organizácie spojených národov uvedený v článku 71 DVSD nemožno chápať ako prekážk[u] uplatňovania zásady *ne bis in idem*, uvedenej v článku 54 DVSD, ktorá iba bráni tomu, aby osoba bola viackrát stíhaná za tie isté činy, nespôsobuje však beztrestnosť v schengenskom priestore“.²³

41. Podľa môjho názoru platia tieto závery aj v prejednávanej veci. Článok 71 DVSD, ktorý je formulovaný veľmi všeobecne a pre zmluvné strany stanovuje všeobecnú povinnosť trestať všetky trestné činy týkajúce sa obchodovania s omamnými látkami, nestanovuje žiadnu výnimku zo zásady *ne bis*

in idem v tejto oblasti, ani nedovoľuje, aby bol trestný čin týkajúci sa omamných látok v zmysle Schengenu dvakrát trestaný.

42. Pokiaľ ide o Jednotný dohovor, ten bol prijatý na medzivládnej konferencii v roku 1961 a mal sa uplatňovať vo vzťahu k nezávislým zvrchovaným štátom. Komisia podľa môjho názoru presvedčivo tvrdí, že by bolo nevhodné uplatňovať Jednotný dohovor v rámci Schengenského priestoru, ktorý bol vytvorený o 30 rokov neskôr s cieľom dosiahnuť hlbšiu integráciu v oblasti politickej a justičnej spolupráce medzi jeho zmluvnými stranami.²⁴

43. V takomto integrovanom priestore založenom na zásade vzájomnej dôvery²⁵ a v ktorom majú byť opatrenia v boji proti nedovolenému obchodovaniu s omamnými látkami postupne prijaté na nadnárodnej, skôr než na národnej úrovni,²⁶ stráca povinnosť stanovená v článku 36 Jednotného dohovoru, a to považovať porušenia zákona spáchané v rozličných krajinách za osobitné, svoj zmysel. Podľa môjho názoru je možné

21 — Podľa názoru Komisie to tak nie je. Vzhľadom na veľmi široký rámec článku 36 ods. 2 (pozri bod 11 vyššie), je ťažké zastávať tento názor.

22 — Bod 40.

23 — Bod 41.

24 — V tom istom zmysle pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo veci Van Esbroek, už citovanej v poznámke pod čiarou 9, body 53 až 58.

25 — Pozri rozsudok z 11. februára 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01 a C-385/01, Zb. s. I-1345, body 32 a 33.

26 — Pozri článok 70 a článok 71 ods. 3 DVSD, ktoré od zmluvných strán vyžadujú, aby zvýšili úsilie spolupracovať v boji proti nedovolenému obchodovaniu s omamnými a psychotropnými látkami.

povinnosť prijať nevyhnutné opatrenia v boji proti nedovolenému obchodovaniu s omamnými látkami v súlade s existujúcimi dohovormi OSN, stanovenú zmluvným stranám v článku 71 DVSD, uplatňovať len v rozsahu, v akom majú tieto dohovory význam v zmysle Schengenských dohôd.

uviedla, nemyslím si, že by to tak bolo. Navrhujem však preskúmať aj druhú otázku pre prípad, že by sa Súdny dvor rozhodol odpovedať na prvú otázku kladne.

44. Domnievam sa preto, že pojem „ten istý čin“ v článkoch 54 a 56 DVSD vyžaduje zhodnosť skutkovej podstaty činov, chápanú ako súbor konkrétnych okolností nerozlučiteľne spojených v čase, v priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu. Existencia jednotného trestného úmyslu môže mať určitý význam pri posúdení toho, či sú naplnené tieto tri kritériá, sama osebe však kritériom nie je. Článok 71 DVSD alebo článok 36 ods. 2 Jednotného dohovoru OSN o omamných látkach z roku 1961 nemajú vplyv na tento výklad.

Druhá otázka

45. Druhá otázka je položená len pre prípad (kladnej) odpovede na prvú otázku v tom zmysle, že jednotný úmysel je sám osebe dostatočnou podmienkou nato, aby boli trestné činy posúdené ako „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD. Ako som už

46. Znenie druhej otázky nie je presné a môže sa vykladať rôzne. Podľa môjho názoru pozostáva z dvoch častí.

47. Po prvé, vnútroštátny súd chce vedieť, či za predpokladu, že pojem „ten istý čin“ v článku 54 DVSD zahŕňa činy, ktoré sú odlišné, ale spojené tým istým trestným úmyslom, môže tento pojem zahrňovať aj iné trestné činy spáchané v tom istom období, ktoré s trestným činom potrestaným v prvom rozsudku súvisia, alebo boli spáchané v nadväznosti naň, ktoré sa však v druhom členskom štáte stali známymi alebo boli stíhané až po dátume vyhlásenia prvého rozsudku, alebo ho treba vykladať tak, že v takom prípade môže súd v druhom členskom štáte akcesoricky vyniesť odsudzujúci rozsudok za tieto ďalšie činy.

48. Pre prípad, že by bolo neskôr uvedené tvrdenie správne, sa vnútroštátny súd v druhej časti svojej otázky pýta, či má súd v druhom členskom štáte pri stanovení

trestu, ktorý sa má uložiť podľa vnútroštátneho práva, zohľadniť tresty, ktoré už boli uložené v prvom členskom štáte.

49. Podľa môjho názoru sa musí odpoveď na prvú časť otázky zakladať na rovnakých úvahách, ktoré som uviedla v odpovedi na prvú otázku. Ak použijeme rozsudok Van Esbroek, uplatní sa článok 54 DVSD vtedy, ak predmetná skutková podstata súvisiacich činov predstavuje celok činov, ktoré sú nerozlučiteľne spojené v čase, v priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu s činmi, v súvislosti s ktorými bol vynesený odsudzujúci rozsudok v prvom členskom štáte, za predpokladu, že sú splnené všetky ďalšie podmienky.²⁷ Pokiaľ to tak nie je, môže vnútroštátny súd obžalovaného za tieto súvisiace trestné činy súdiť, pretože činy, ktorých sa mal dopustiť nespádajú podľa tohto ustanovenia pod pojem „ten istý čin“.

50. Skutočnosť, že súvisiace činy neboli v tom čase známe alebo neboli predmetom súdnych rozhodnutí v prvom členskom štáte, tento záver nespochybňuje. Judikatura Súdneho dvora týkajúca sa pojmu „ten istý čin“ uvedeného v článku 54 DVSD neobsahuje žiadnu skutočnosť, ktorá by smerovala k obmedzeniu jeho pôsobnosti

na činy, ktoré boli v príslušnom čase známe orgánom činným v trestnom konaní alebo príslušným súdom v prvom členskom štáte. Súdom druhého členského štátu preto nič nebráni v tom, aby rozhodli, že tieto činy boli „nerozlučiteľne spojené“ s činmi, ktoré boli predmetom skoršieho konania, a aby ich tak považovali za „ten istý čin“.

51. Súdny dvor naopak v rozsudku Van Straten²⁸ uviedol, že článok 54 DVSD nevyžaduje, aby všetky skutkové okolnosti posudzované v obidvoch konaniach boli zhodné. V danom prípade nebránili okolnosti, ktoré neboli posúdené súdom v prvom členskom štáte, alebo ktoré boli posúdené v druhom štáte,²⁹ Súdnemu dvoru v tom, aby rozhodol, že predmetné činy môžu byť posúdené ako „ten istý čin“ podľa článku 54 DVSD.

52. Podobné úvahy je možné uplatniť aj v prejednávanej veci. Činy, ktoré súvisia s hlavnými činmi posudzovanými v skoršom konaní, alebo ktoré na nich nadväzujú, ale ktoré v tomto konaní neboli samy osebe posúdené, spadajú pod pojem „ten istý čin“ na účely článku 54 DVSD, pokiaľ sú všetky činy navzájom nerozlučiteľne spojené v čase, v priestore, ako aj z hľadiska svojho

27 — Pokiaľ ide o ďalšie podmienky pre uplatnenie článku 54 DVSD, a to, že musí existovať právoplatné rozhodnutie (podmienka „právoplatného rozhodnutia“) a že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva, alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vynesený, už nemôže byť vykonaný (podmienka „výkonu trestu“), pozri moje návrhy vo veci Kretzinger, už citovanej v poznámke pod čiarou 8, a vo veci Gasparini a i., už citovanej v poznámke pod čiarou 12.

28 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 12.

29 — Teda držba ďalších štyroch kilogramov heroínu a účasť iného spolupáchateľa.

predmetu. O tom, či je to tak na základe skutkových okolností, rozhoduje vnútroštátny súd.

53. Druhá časť tejto otázky v podstate znie, či súd, ktorým vedie druhé konanie, má prihliadnuť na sankcie uložené v prvom konaní za ten istý čin, pokiaľ sa rozhodne obžalovaného za tieto súvisiace alebo nadväzujúce činy potrestať.

54. Je jasné, že pokiaľ sú tieto súvisiace alebo nadväzujúce činy považované za „ten istý čin“ v zmysle článku 54 DVSD a ak sú splnené všetky ďalšie podmienky, nemôže súd, ktorý vedie druhé konanie, obžalovaného trestne stíhať ani, *a fortiori*, potrestať. Otázka, či by sa malo prihliadať na skoršie sankcie, tak nevzniká.

55. Iný prípad nastáva tam, kde aj napriek tomu, že sa súvisiace alebo nadväzujúce činy považujú za ten istý čin, nie sú splnené ďalšie podmienky pre uplatnenie článku 54 DVSD.³⁰ V takomto prípade je potrebné dospieť k odpovedi na druhú časť otázky v zmysle všeobecnej zásady započítania, ako aj v zmysle článku 56 DVSD. Pripomínam,

že článok 56 DVSD požaduje, aby zmluvná strana, ktorá vedie trestné stíhanie proti osobe, proti ktorej sa skoršie trestné stíhanie za ten istý čin v druhom zmluvnom štáte skončilo vyhlásením právoplatného rozhodnutia, započítala dobu odňatia slobody na území tejto zmluvnej strany v súvislosti s týmto činom, do sankcie, ktorá bude prípadne stanovená. Toto ustanovenie od členských štátoch ďalej vyžaduje, aby v rozsahu, v akom to umožňujú vnútroštátne právne predpisy, prihliadli aj na iné sankcie než na tresty odňatia slobody.

56. Na pojednávaní dala Komisia jasne najavo, že podľa jej názoru článok 56 DVSD odráža všeobecnú zásadu trestného práva, a to zásadu proporcionality, ktorý sa uplatní všade tam, kde sa neuplatní zásada *ne bis in idem* stanovená v článku 54 DVSD.

57. Toto tvrdenie dôrazne odmietalo Holandsko. Tvrdilo, že zásada započítania obsiahnutá v článku 56 DVSD sa obmedzuje len na prípady, v ktorých platia výnimky podľa článku 55 ods. 1 DVSD. V ostatných prípadoch je záležitosťou vnútroštátneho práva, či sa táto zásada uplatní, alebo nie. Súhlasiť s tvrdením Komisie by predstavovalo skrytú harmonizáciu vnútroštátneho trestného práva a obchádzanie ustanovení DVSD.

30 — Pozri poznámku pod čiarou 27.

58. Medzi článkami 55 a 56 DVSD nemôžem nájsť žiadnu slovnú alebo logickú spojitost', ktorá by takýto výklad podporila. Čo je podstatnejšie, súhlasím s názorom Komisie, že v práve EÚ existuje všeobecná zásada započítania³¹, podľa ktorej musia byť skoršie sankcie zohľadnené, ak je pachateľ trestaný v druhom konaní za ten istý čin.³²

59. Pokiaľ som mohla zistiť, je táto zásada v rôznych podobách nielen súčasťou trestného práva každého členského štátu,³³ ale jej existencia bola uznaná aj Súdny dvorom v súvislosti so súbežným stanovením vnútroštátnych sankcií a sankcií v práve Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže. V rozsudku Wilhelm Súdny dvor uviedol, že ak „možnosť dvojitého stíhania [za ten istý čin] by mala zahŕňať možnú dvojitú sankciu, zo všeobecnej požiadavky prirodzenej spravodlivosti... vyplýva, že sa pri stanovení sankcie prihliada na predchádzajúce repre-

sívne rozhodnutia.“³⁴ Táto judikatúra bola následne potvrdená v rozsudku Boehringer Mannheim, v ktorom Súdny dvor uviedol, že „Komisia je pri stanovovaní sumy pokuty povinná zohľadniť sankcie, ktoré už boli rovnakému podniku uložené za rovnaký skutok, pokiaľ ide o sankcie uložené za porušenia kartelového práva členského štátu, a ku ktorým teda došlo na území Spoločenstva“.³⁵ Súd prvého stupňa sa tejto judikatúry dôsledne pridrižiava.³⁶

60. Aj keď v tejto otázke ešte neexistuje ustálená judikatúra,³⁷ domnievam sa, že zásada započítania sa môže považovať za všeobecnú zásadu trestného práva vo všetkých členských štátoch, a teda aj za všeobecnú zásadu

31 — Tento zásade sa hovorí tiež zásada „zohľadnenia“ (pozri napr. FLETCHER, M.: Some developments to the *ne bis in idem* principle in the EU: Criminal proceedings against Hussein Gözütok and Klaus Brügge. [2003] 66 *Modern Law Review* 769, v poznámke pod čiarou 5) alebo „zásada zúčtovania“ (pozri VERVAELE, J.: The transnational *ne bis in idem* principle in the EU: Mutual Recognition and equivalent protection of human rights. [2005] *Útrecht Law Review* Vol. 1, Issue 2, [December], 100, s. 106 a 107).

32 — Zároveň by som mala dodať, že chápem obavy Holandska, aby trestné právo nebolo harmonizované „zadnými dvierkami“ (pozri v tomto zmysle moje návrhy vo veci Gasparini a i., už citovanej v poznámke pod čiarou 12), a súhlasím s týmito obavami. Ako vysvetľujem nižšie, zdá sa mi, že pôvod zásady započítania, ktorá je odvodená od požiadavky prirodzenej spravodlivosti, je v práve EÚ možné nájsť v roku 1969 a v rozsudku Súdneho dvora z 13. februára 1969, Wilhelm (14/68, Zb. s. 1).

33 — Pozri tiež body 64 až 70 mojich návrhov vo veci Kretzinger, už citovanej v poznámke pod čiarou 8.

34 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 32, bod 11.

35 — Rozsudok zo 14. decembra 1972, Boehringer Mannheim/Komisia, 7/72, Zb. s. 1281, bod 3.

36 — Pozri napríklad rozsudok z 9. júla 2003, Archer Daniels Midlands/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 87 a tam citovanú judikatúru. Pozri tiež rozsudok z 27. septembra 2006, Roquette Frères/Komisia, T-322/01, Zb. s. II-3137, body 279 až 292.

37 — Napriek tomu, že predchádzajúca judikatúra odkazuje na požiadavku „prirodzenej spravodlivosti“, čo podľa môjho názoru nutne znamená, že sa zásada započítania uplatňuje univerzálne, Súdny dvor dosiaľ výslovne nerozhodol, že by vďaka tejto zásade bola Komisia pri určovaní výšky sankcie podľa pravidiel ES o hospodárskej súťaži povinná započítať sankciu uloženú tretou krajinou. V dvoch nedávnych veciach prejednávaných v odvolacom konaní Súdny dvor nepotvrdil a ani nevyvrátil univerzálny charakter zásady započítania; tieto veci rozhodol na základe iných dôvod. Pozri rozsudok prvej komory Súdneho dvora z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, C-397/03 P, Zb. s. I-4429, bod 52; obdobne postupovala aj druhá komora Súdneho dvora v rozsudku z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb. s. I-5977, bod 27. Z bodu 33 tohto rozsudku však zjavne vyplýva, že Súdny dvor odmietol univerzálnu povahu zásady započítania.

práva Spoločenstva, ktorá vychádza z požiadavky prirodzenej spravodlivosti a zásady proporcionality v trestnom súdnictve.³⁸

61. Zásada započítania je podľa môjho názoru koncepcne odlišná od zásady *ne bis in idem*, hoci sú obidve odrazom všeobecnej požiadavky prirodzenej spravodlivosti v trestnom konaní.³⁹ Zásada započítania má už zo svojej podstaty význam len vtedy, ak sa z akéhokoľvek dôvodu neuplatní zásada *ne bis in idem*, aj keď skutkové okolnosti, na ktorých sa trestné stíhanie zakladá, sú totožné.⁴⁰ Súd, pred ktorým bolo začaté druhé trestné konanie, musí v opačnom prípade toto konanie zastaviť z dôvodu rozporu so zásadou *ne bis in idem*.

38 — Táto zásada je spomenutá ako základné právo v článku II-109 ods. 3 návrhu Ústavy EÚ, teda ako súčasť Charty základných práv Európskej únie. Toto ustanovenie pod názvom „Zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov“ stanovuje, že „prisnosť trestov nesmie byť neprimeraná trestnému činu“.

39 — V tom istom zmysle pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo veci Van Straaten, už citovanej v poznámke pod čiarou 12, bod 58. Zdá sa, že rovnaký postoj zaujal Súdny dvor v rozsudkoch SGL Carbon a Archer Daniels Midland Co., už citovaných v poznámke pod čiarou 37. Úzka spojitosť medzi týmito dvomi zásadami zrejme vysvetľuje, prečo je článok 56 DVSD obsiahnutý spoločne s článkom 54 v kapitole 3 hlavy III DVSD s názvom „Zákaz dvojitého trestu“ (*ne bis in idem*). Ako som však už spomenula v poznámke 29 mojich návrhov vo veci Kretzinger, nemalo by to nič meniť na tom, že obidve predstavujú dve od seba nezávislé zásady práva EÚ. Pozri tiež DE LA CUESTA, J.-L.: Concurrent national and international criminal jurisdiction and the principle „*ne bis in idem*“ — general Report [of the XVII International Congress of Penal Law]. *International Review of Penal Law*, vol. 73, 2002/3-4, 707, s. 717 a 724.

40 — Pozri bod 63 nižšie.

62. Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 56 DVSD len kodifikuje zásadu započítania na účely Schengenu. Pokiaľ je tento môj záver správny, vyplývajú z neho dva dôsledky. Po prvé, bez ohľadu na článok 56 DVSD by sa zásada započítania uplatňovala ako všeobecná zásada práva Spoločenstva. Po druhé, ako všeobecná právna zásada je táto zásada v hierarchii noriem nadriadená článku 56 DVSD. V dôsledku toho je skutočnosť, že sa pôsobnosť tohto ustanovenia obmedzuje na tresty týkajúce sa odňatia slobody, preknaná širšou pôsobnosťou všeobecnej zásady: k všetkým uloženým a vykonaným sankciám za ten istý čin v prvom členskom štáte by sa malo prihliadať v trestnom konaní v druhom členskom štáte.

63. Vnútroštátne trestné sudy sú preto čisto na základe práva EÚ povinné v štádiu stanovenia výšky trestu, v prípade neuplatnenia zásady *ne bis in idem*, prihliadnuť na sankcie, či už spočívajú v odňatí slobody, alebo nie, ktoré už boli obžalovanému za ten istý čin uložené a boli vykonané (alebo inak naplnené) v iných členských štátoch. Bude to tak v prípade uplatnenia niektorej z výnimiek podľa článku 55 DVSD, ale aj v prípade, že v prvom členskom štáte bolo vydané právoplatné rozhodnutie, avšak podmienka výkonu trestu uvedená v článku 54 DVSD nebola splnená.⁴¹

41 — Pozri moje návrhy vo veci Kretzinger, už citovanej v poznámke pod čiarou 8, bod 72.

64. Aj v prípade, že Súdny dvor neprijme tvrdenie týkajúce sa existencie takejto všeobecnej zásady započítania, je podľa môjho názoru jasné, že by sa článok 56 DVSD aj napriek tomu uplatnil. Členské štáty, ktoré sú stranami Schengenskej dohody, sú povinné predchádzajúce doby odňatia slobody odpykané obžalovaným v iných členských štátoch odpočítavať od akéhokoľvek trestu odňatia slobody uloženého v rámci Schengenu.

65. V tomto ohľade nesúhlasím so zužujúcim výkladom článku 56 DVSD zo strany vlády Holandska. Všeobecná formulácia tohto ustanovenia neobsahuje žiadnu skutočnosť, ktorá by poukazovala na obmedzenie jeho pôsobnosti na prípady, v ktorých sa uplatní článok 55 ods. 1 DVSD. Z doslovného výkladu naopak jasne vyplýva, že by sa malo uplatniť v prípadoch, v ktorých bolo z akéhokoľvek dôvodu začaté trestné stíhanie voči tomu istému obvinenému v členskom štáte, hoci skoršie stíhanie v inom členskom štáte za ten istý čin skončilo vydaním právoplatného rozhodnutia.⁴²

66. Predchádzajúca analýza sa samozrejme uplatní vtedy, ak je obžalovaný súdený a trestaný za ten istý čin v inom členskom štáte po druhýkrát bez toho, aby sa mohol dovolávať článku 54 DVSD. Pokiaľ sa tieto činy neposudzujú ako ten istý čin, nevyplýva z článku 56 DVSD ani, v súlade s mojím tvrdením, zo všeobecnej zásady započítania žiadna povinnosť.

67. Pre úplnosť dodávam, že právo EÚ nebráni vnútroštátnym súdom, pred ktorými prebieha druhé konanie, aby uplatnili priaznivejšie vnútroštátne pravidlá trestania v prípadoch, keď sa neuplatní článok 54 ani článok 56 DVSD, alebo zásady, ktoré sú v nich obsiahnuté z dôvodu, že vnútroštátny súd nepovažuje dané činy za „ten istý čin“ ako činy, ktoré posudzoval súd, pred ktorým prebiehalo prvé konanie.

68. Tento záver vyplýva zo všeobecných zásad subsidiarity a pridelených právomocí. Ako navyše uvádza Komisia, posledná veta článku 56, ako aj článok 58 DVSD výslovne umožňujú členským štátom uplatniť v zmysle Schengenských *acquis* vnútroštátne právne predpisy s priaznivejším výkladom zásady *ne bis in idem* a zásady započítania.

69. Domnievam sa preto, že pojem „ten istý čin“ v článku 54 a 56 DVSD zahrnuje činy, ktoré sú vo vzťahu k hlavnému činu posudzovanému v konaní v prvom členskom štáte súvisiace alebo nadväzujúce, ale neboli v tomto konaní posúdené, pokiaľ sú tieto činy navzájom nerozlučiteľne spojené v čase, priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu. Právo EÚ nebráni členským štátom uplatňovať priaznivejšie pravidlá trestného práva voči obžalovanému, než akými sú pravidlá stanovené v článkoch 54 až 57 DVSD.

42 — Pozri bod 63 vyššie.

Návrh

70. Vzhľadom na vyššie uvedené zastávam názor, že Súdny dvor by mal na otázky položené Hof van Cassatie odpovedať takto:

- Výraz „ten istý čin“ v článkoch 54 a 56 DVSD poukazuje na zhodnosť skutkovej podstaty činu, ktorou sa rozumie existencia súboru konkrétnych okolností, ktoré sú navzájom nerozlučiteľne spojené v čase, v priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu. Článok 71 DVSD alebo článok 36 ods. 2 Jednotného dohovoru OSN o omamných látkach z roku 1961 nemajú vplyv na tento výklad.

- Existencia jednotného trestného úmyslu môže mať význam pri posúdení, či sú splnené uvedené tri kritériá, avšak sama osebe kritériom nie je.

- Činy, ktoré sú vo vzťahu k hlavnému činu posudzovanému v konaní v prvom členskom štáte súvisiace alebo nadväzujúce, ale neboli v tomto konaní posúdené, spadajú pod pojem „ten istý čin“ na účely článku 54 DVSD, ak sú tieto činy nerozlučiteľne spojené v čase, v priestore, ako aj z hľadiska svojho predmetu.

- V každom prípade, právo EÚ nebráni členským štátom uplatňovať priaznivejšie pravidlá voči obžalovanému, než akými si pravidlá stanovené v článkoch 54 a 56 DVSD.